N^RO 67.

Z Warszawy R. 1792.
Dnia 4. Października.

KORRESPONDENT—WARSZAWSKI

Donoszący Wiadomości Kraiowe y Zagraniczne

We Czwartek o godzinie 10. zrana.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

Z Brześcia Lit: d. 1. Poździ: Ciąg dalszy czynności Nayiaś: Konfederacyi O. N.

D. 18. Wrz: we Wtorek. JW. Potocki Marszałek Konfed: Kor: udał się na Terespol do JO. Xcia Sapiehy Marszałka Konf: W. X. Lit: gdzie przełożył żądanie Prowincyow Koron: aby Sessye obu Narodów złączonych, razem się odprawiały. Po umowie nawzaiem do obu Narodów stosuiących się układów

D. 19. Wrześ: we Srzodę Przybyli JO. Xże Marszałek i Konsyliarze Konfed: W. X. Lit: na mieysce zwyczaynych sessyi. Zaczęta od czytania dyzlokacyi woyska Kor: przez JWW. Hetmanów ułożoney. Gdy przyszła materya o Generałach od Króla Jmci kreowanych stosownie do Etatu 100. woyska przez zeszły Seym ułożonego, żądaniem było wielu, aby ciż Generałowie rangi swoie teraźnieysze, ile niezgadzaiące się z liczbą woyska złożyli, albolitęż wrócili się do dawnieyszych rang, iakie przed awansem posiadali. Popierał to wnieśienie JW. Kossakowski Hetman Pol: W. X. Lit: mowiąc o karności woyska znacznie nadwerężoney, i o niektórych czynnościach przeszłego Seymu dla woyska i Narodu szkodliwych. Twierdził, że nie powinnaby zostawać pamięć nadgrody w otrzymanych przez niektóre osoby awansach za dzieła, które dziś Rzplta Skonfederowana wywraca i niszczy. Na to JW. Marszałek Konfed: Kor: Jeżeli żołnierz wykonał posłuszeństwo rozkazom swey kommendy, odpowiadać za to niepowinien, ile gdy iuż do legalney Rzpltey powrócił władzy. Odbierać rangi Generałom byłoby niesprawiedliwością, a wracać ich do rang przed awansem posiadanych, byłoby to samo, co tysiące zacząwszy od Chorążego aż do Generała nieukontentowanych zrobić. Radził więc zostawić przy rangach z pensyą, iaka do dawnieyszych stopniow ich przywiązana była. Do czego gdy się cała izba przychyliła, zachowani są wszyscy przy otrzymanych rangach. Czytano rapporta. Okazało się z tych woyska w Koronie 50,900 kilkadziesiąt głów. A że do tey liczby wchodzą niektóre nowo ustanowione przez Seym zeszły regimenta i korpusy, a Konfederacya Generalna dwa Pułki Potockiego i Poniatowskiego, każdy z 400. głów złożony zniosła, przeto zlecono, aby tak ludzie, iako i konie do Pułku nowo przez teraźnieyszą Konfederacyą kreowanego Szefostwa Borzęckiego transportowane były. Podobnież nowy regiment Cichockiego zwinięto. A że do tego z Gwardyi pieszey Koron: byli Officerowie brani, przeto na dawne powrócić tych mieysce, a gemeynow do regimentu Konfe-

deracyi Szefoftwa Adama Mofzczeńfkiego przenieść nakazano. Takowa dyzlokacya podpifana zoftała, z oftrzeżeniem iednak, wolney od Hetmanów, ieśliby potrzeba wyciągała poprawy, uczynić fię mogącey. Wniofł JP. Kossakowfki Hetman Polny Lit, że mimo daną moc Pieczętarzom O. N. pieczętowania iakichkolwiek Dyplomatów, Przywilejów i Patentów, niektórzy Officerowie mniey praw cywilnych znaiomi, z abfzytami tylko od Króla Jmci podpifanemi ze fłużby fię oddalać, przeto od należney fwego fprawowania fię odpowiedzi unikać mogą. Z tego więc powodu uchwalono pifać do N. Pana, iżby raczył niepodpifywać tym czafem Przywilejów, Patentów i Dyplomatów. — Na tym folwowana Seffya do dnia 20. na Czwartek.

Tego dnia i naftępuiące- Seffye w korrefpondencyi Sobotniey. Tym czafem kładniemy tu Rezolucyą od Konfederacyi Generalney W. X. Lit: dnia 16. Mca Wrzenia w Brześciu Lit: podpifaną, którey zalecenie do Kom: Skarb: W. X. Lit: nadefłane wyraża:

1mo. Aby Kommiffya Skarbowa ciągle i pilno około adminiftracyi Skarbu Rzpltey zaiąwfzy fię, wfzyftkich Officyaliftów i Subalternow do ścifłey fobie fubordynacyi i urzędów fwych pełnienia obowiązała.

2do. Aby podatki do fiebie wnofić kazała, Officyaliftów fwoich obrachowała, i z Kommiffyami Cywilno-Woyfkowemi rachunki zamknęła, do zdania oraz fprawy z urzędowania fwego przed Delegowanemi od Konfederacyi General: była gotową; dla łatwieyfzego zaś obrachunku i likwidacyi taż Rezolucya upewnia, iż przez udzielny Uniwerfał obowiązane fą Konfederacye mieyfcowe dotąd publicznemi podatkami zarządzaiące, zeflać pod iednym Delegowanym *é medio fui* z perceptami i expenfami.

3tio. Co fię tycze manipulacyi Podatkow, Konfed: Gen: do dania w tey mierze opinii Delegowanych fwoich, rezolucyą fwoią zawiefiła.

4to. Tym czafem nim to naftąpi, te tylko podatki wybierać nakazuie, które były przed Rokiem 1791. Dnia 3. Miefiąca Maia, a zatym Papier ftęplowany, i Decyzya względem komory fpławney na Bugu, są *ad interim* zoftawione w zawieszeniu.

5to. Dla nie regularności Kancellariow *refpectivè* fwoich Woiewodztw i Powiatów, oraz naftałych w różnych mieyscach zmian, wyznaczone Osoby do wybierania Podatków naftępuiące: iako to, do Woiewództwa Wileńfkiego Maxymilian Jazdowfki, do Powiatu Oszmiańfkiego na obydwie Repar: Andrzey Zabłocki, do Powiatu Lidzkiego Adam Narbutt Stolnikowicz, do Powiatu Wilkomirfkiego Siefícki Pisarz Ziem: do Powiatu Brafław: Jan Mirfki Sędzia Grodz: do Woiewodztwa Trock: Jan Rosochacki, do Powiatu Grodzień: Borzęcki, do Powiatu Kowień: Bonifacy Porzecki Regent: do Powiatu Upitfkiego Jozef Sokolowfki, do Xięftwa Zmudz: do Repar: Rofieńfkiey Stan: Mikucki: do Repar: Szawel: Tad: Orwid Łowczy Zmudz: do Repar: Telfzewfkiey Tadeusz Butwił, do Woiewodztwa Połoc: Jan Korsak, do Woiewodztwa Nowogr: Bened: Hacifki Sfta Wirydomow: do Powiatu Słonim: Staniflaw Połubińfki: do Powiatu Wolkowyfk: Michał Bułharyn Pisarz Ziemfki. (Woiewodztwo Witebfkie Podatki wnofi do Orszy) do Powiatu Orfzań: Ignacy Boguszewfki, do Woiewodztwa Brzefk: Samuel Cynarowicz, do Powiatu Pińfk: Adam Szyrma: do Woiewodztwa Mińfkiego Stan: Wankowicz Sfta Siauczycki: do Ptu Mozyrfk: Kazimierz Węcłowicz: do Powiatu Rzeczyck: Anzelm Korsak Koniuszy Rzeczycki. Których obowiązano, ażeby *pignus fufficiens,*

czy to przez kaucyą, czyli też z ofiadłości włafney, naydaley przed dniem 15. Miefiąca 8bra przed Konfed: mieyscowemi złożyli, a w przypadku uchybienia, Kommiffya Skar: inną Osobę na mieysce wakuiące wyznaczy.

6to. Remanent zaległy z raty Juniowey razem w racie 7browey bez żadnego potrącania, chociażby fię pobor generalny gdziekolwiek okazał, z tąż ratą 7brową przedłużaiąc onę do dnia 15. Liftopada wybierać zalecono.

7mo. Po zapłaceniu expensow *Fundi* i Królowi, wszelkie affygnacye do Skarbu Lit: w exekucyi wftrzymane.

8vo. Co fię tycze Sądowniftwa, fam tylko Regeftr *Fisci* za dawnemi pozwami fądzić i przywołać pozwolono, wftrzymuiąc wfzyftkie dalsze.

Z Warfz: d. 26. Wrześ. Nayiaśnieyfzy Pan udawfzy fię na Pragę odwiedzał chorych żołnierzy w czafie woyny ranionych, których ciężkość przykrego lofu łagodził dobrocią i datkiem. Doznali względów różni, a mianowicie Chorąży Staniflaw Turfki 14tego i Podporucznik Maciey Prufinowfki 12tego Regimentu.

Nazajutrz po bytności N. Pana dnia 27. t. m. JP. Kosciufzko Generał-Lieutnant odwiedzaiąc tychże chorych, łodził przykrego ftanu gorycz iuż to fłów naypoufalfzych oświadczeniem, i o ftanie każdego prawie w fzczególności wywiadywaniem fię, iuż hoynym dla wielu ratunkiem.

Dnia 4. Paźdz: JX. Koffakowfki Bifkup Infl: Koad: Wileńfki przybył tu dnia zawczorayfzego.

Lubośmy iefzcze pod Nrem 62. w pismie naszym donieśli smutną wiadomość o zafzłey śmierci JW. Jozefa Mielżyńfkiego Wdy Poznańfkiego w czafie powrotu iego z Karlsbadu do Oyczyzny w Mieście Brix w Czechach naftąpioney, gdy iednak dokładnieyfze teraz odbieramy opisanie życia tego cnotliwego Męża, choć pokrótce za wzór do naśladowania podaiemy. ... Pierwiaftki edukacyi fwoiey wziął w fzkołach Jezuickich Poznańfkich. A iako blifko fpokrewniony z Domem Opalińfkich, na rekwizycyą Króla Staniflawa Leszczyńfkiego przez X. Ubermanowicza Spowiednika Królowy Francuzkiey liftownie nadefłaną, był z tymże X. Ubermanowiczem do Lunevillu wyfłany. Gdzie nayprzód w korpufie Kadetów Lunewilfkich przebywszy lat 4. a przez dowcip i applikacyą tam na mocnieysze zafłużywfzy fobie względy, oddany był od Króla do Regimentu Gwardyi Lotaryńfkiey. Tam fłużąc Porucznikiem, gdy pamiętny rokofz w Mieście *Metz* przeciw Kommendantowi fwemu zbuntowanych żołnierzy uśmierzył, w nadgrodę tego był obdarzony Rangą Kapitana z Chorągwią. Ufługa ta lubo zdawała fię bydź dobrze nadgrodzona, przecież nie mógła bydź zatartą w pamięci Króla, dla czego chcąc go mieć bliżfzym boku fwego, uczynił Szambelanem, i naywyżfze zapewnił dla niego ftopnie; które z czasem fłabość zdrowia Matki odwołuiąca go do Polfki przecięła. Z powrotem do Oyczyzny zyfkał podobneż względy u ś. p. Augufta III. odbywfzy ftopień Szambelanii w R. 1756. w młodym iefzcze wieku fwoim, konferowane miał fobie krzefło Kafztelanii Kalifkiey wraz z Orderem Orła Białego. W Rok potym pofunięty na Kasztelanią Poznańfką, na którym urzędzie pod czas elekcyi Panuiącego nam dziś Nayiaśn: Pana pod nieprzytomność Woiewodów, przewodniczył Woiewództwom Wielkopolfkim z niemałą pracą i kofztem. Dał fzczere dowody przywiązania swoiego do Panuiącego teraz Króla, w których fię aż do oftatniego życia momentu nie zmienił. Po śmierci Mniszcha Kafztelana Krakows: gdy Xże Ja-

błonowſki Wda Poznańſki na urząd ten pierwſzy Senatu Swieckiego poſunięty zoſtał, a Xże Sułkowſki na Woiewodztwo Poznańſkie, pod ów czas Woiewodztwo Kaliſkie otrzymał. We 4. lata po śmierci Xcia Wdy Poznańſkiego ſtanął na tym pierwſzym ſtopniu godności Senatu Wielkopolſkiego, który aż do dnia 5. Września roku bieżącego poſiadał. Zachorowawſzy na puchlinę z rady Doktora wyiechał do Karlsbadu, zkąd powracaiąc w Mieście Brix w Czechach zapadł, i po tygodniowey chorobie, życia przykładnie dokonał, wſzyſtkiemi opatrzony Sakramentami.

Przed ſamą śmiercią additament do Teſtamentu w Polszcze zoſtawionego własną ſwoią napisał ręką.— Jak był kochany i ſzanowany od wszyſtkich, naylepiey ſię okazało, gdy wiadomość o śmierci iego do Poznania doszła. Nie tylko Obywatele krwią i przyiaźnią z nim połączeni, Magiſtrat i Poſpolſtwo Miaſta, ale nawet żydzi pod iego będący Juryzdykcyą żal niezmierny okazywali. Nic smutnieyſzego wyſtawić nie można nad ten czas, w którym tak w Poznaniu, iako i po Dekanatach Dyecezyi żałobne odprawiano za dusze iego nabożeńſtwo. Zaſłużył sobie ten godny Mąż na te oznaki żałości przez cały ciąg życia ſwego wſzyſtkich ſobie iednaiąc ſerca. Nie masz albowiem Obywatela, któremuby według możności ſwoiey nie ſtarał ſię uczynić przyſługi, od którey ſię nigdy prawie nie uwalniał. Bo czas między ſeymowy, którego drudzy używaią na ſpoczynek i ulatwienie ſwoich interessow, on zawsze obracał iuż to na sądzenie kompromissow, iuż na ulatwianie przez kredyt i zaprzyiaźnienie ſwoie ſporów prawnych między Obywatelami, do czego osobliwsze miał szczęście.— W domowym pożyciu równie dobrym był Panem, iako w Oyczyźnie Obywatelem, gdy ſtarał ſię i o uſzczęśliwienie swoich poddanych, i o dobro publiczne.— Lud mieszkaiący w dobrach iego nieukoiony w żalu, domaga ſię uſilnie, aby zwłoki tego Męża do Oyczyzny przewiezione zoſtały. O czym równie ſtroſkana zamyśla Familia doczekuiąc tylko pory zimowey. Nie zoſtawiwszy żadnego po sobie potomka, maiątkiem dość znacznym, lecz większemi ieszcze przykładami rzadkich cnot, zbogacił Synowców swoich. C torem wielkich w Oyczyźnie zaſług ſtryia poſtępuiąc, lżeyszą czynią tę ſtratę, gdy świetność imienia osobiſtemi powiększaią zaszczyty.

Urządzenie Sądow Konfederackich w Koronie.

KONFEDERACYA GENERALNA WOLNYCH OBU ZŁĄCZONYCH NARODÓW.

Lubo w Uniwerſale ſwoim pod dniem 19. Czerwca Roku teraźnieyſzego, tworząc Sądy Konfederackie z Appellacyi pochodzące *Ultimæ Inſtantiæ*, mieyſce tymże tam, gdzie ſię Marſzałek Generalny znaydować będzie, oznaczyła, ſtoſuiąc ſię iednak do żądań obywatelów Prowincyi Koronnych, i aby przez niepewność i odmianę mieyſca bieg ſprawiedliwości tamowanym nie był, tenże Sąd Generalney Konfederacyi do Miaſta Lublina ninieyſzą uſtawą przenosi, dom, w którym ſię ſądziły Trybunały temuż ſądowi lokalnie przeinacza. Oſoby do tego Sądu z ſkładu Konfed: ſwoiey Gener: mianuie, iako to: WW. i UUr. Swieykowſkiego Podolſkiego, Hrynieckiego Lubelſkiego, Dąbſkiego Brzeſkiego Kujawſkiego Wojewo-ww.—Moſzczeńſkiego Kaſztelana Łędzkiego, Dłuſkiego Podkomorzego Lubelſkiego, Koſſowſkiego Sſtę Sieradzkiego, Puchałę, Wy-
rz

branowſkiego, Jordana, Sokolnickiego, A. Cieleckiego, Szczaniowſkiego, Suffczyńſkiego, Stef: Walewſkiego, Jabłonowſkiego, Konſyl: Konf: Kor: na mieyſcu zaś zmarłego Ur. Franciſzka Grocholſkiego Miecznika Koron: Ur. Staniſława Koſtkę Hulewicza Chor: Łuckiego Konſyl: Konfed: Gener: Koron: (który ponieważ dotąd niewykonał przyſięgi, ma przed ſkładem ſądowym też przyſięgę, Rotą dla Konſyl. Gen: Konf: Kor: przepiſaną wykonać) mianuie. Ci poświęceni tey pracowitey obywatelſkiey poſłudze, na dzień 20. Mca Oktobra w roku teraźnieyſzym na mieyſce wyż oznaczone nieodwłocznie ziadą, między ſobą pomiarkuią ſię, i kompleta ſtoſownie do poprzedniczey Rezolucyi, tak ułożą, aby ta Magiſtratura nieprzerwanie czynną być mogła, dla czego ſeſſyi ſwych limitowac, a tym bardziey kompletu zrywać nie będzie ſię godziło nikomu.—Sprawy do ſiebie przychodzące, *unanimitate* albo *pluralitate etiam per vota ſecreta* decydować będzie. A w przypadku zdarzoney równości zdań, *primus in ordine*, iako Prezyduiący *paritatem* rozwiązywać ma; że zaś ten Sąd będzie dla obydwoch Prowincyi, przeto dwóch Piſarzów, to ieſt dla Wielko-Polſkiey Ur. Tadeuſza Skarzyńſkiego, a dla Mało-Polſkiey Ur. Jakuba Pawłowſkiego przeznaczamy, z tych każdy *reſpective* ſwoiey Prowincyi Dekreta piſać, wſzelkie Rezolucye wydawać, Akt ſwoich pilnować, i za te odpowiadać będzie. Po ſkończonym zaś Sądzie *Ultimæ Inſtantiæ*, Akta tyczące ſię Prowincyi Wielko-Polſkiey Piſarz teyże Prowincyi w Aktach Trybunału Piotrkowſkiego, a zaś Piſarz Prowincyi Mało-Polſkiey w Aktach Trybunału Lubelſkiego złożyć maią. W przypadku choroby którego z Piſarzow, albo nieuchronnego oddalenia ſię za dozwoleniem izby, jeden drugiego obowiązki zaſtąpi. Piſarze dla ſwey pomocy po iednemu Regencie przybrać ſobie maią, którzy wraz z Piſarzami ordynacyą *Jurium Cancellariæ* według Prawa 1726. R. zachowaią.— Objaśniaiąc zaś Deklaracyą pierwſzą pod dniem 19. Mca Czerwca, co do rodzaiu ſpraw Magiſtraturze pierwſzey Inſtancyi ſłużących, Konfederacya Generalna O. N. troſkliwa o ſpokoyność i pragnąca oddać właſność każdemu, do ſpraw Uczynkowych, Expulſyinych, *violatæ ſecuritatis*, pierwey poleconych, przydaie teraz wſzyſtkie, choć dawnieyſze ſprawy *Exemptionis* i *Simplicis ſolutionis*, tudzież ſprawy o prowizye od Summ Wyderkaſſowych. Do ſądu pierwſzey Inſtancyi odſyłamy ſprawy, między Cywilnym a Woyſkowym zdarzyć ſię mogące (zachowuiąc Appellacyą do Konfederacyi ſwoiey Generalney) I te całą czynność, którą ſię pierwey bywſza Kommiſsya Cywilno-Woyſkowa zatrudniała, do tey pierwſzey Instancyi zwracamy. Sprawy zaś powyżſze wſzyſtkie, w których ſtoſownie do Praw Krajowych appellacye dopuſzczone albo odmówione przeciwko Prawu będą, Sąd teraz oznaczony *Ultimæ Inſtantiæ* Generalney Konfederacyi oſtatecznie rozſądzać będzie. Sąd Generalney Konfederacyi *Ultimæ Inſtantiæ*, nie będzie mieć tylko dwa Regeſtra, to ieſt: jeden dla ſpraw Prowincyi Wielko-Polſkiey, a drugi dla ſpraw Mało-Polſkiey, w których ſprawy wſzelkiego rodzaiu mieścić ſię będą, w takim porządku, w iakim do wpiſania podane będą. Te regeſtra przed Sąd brane być maią w każdym tygodniu takim ſpoſobem: że w *Poniedziałek*, *Wtorek* i *Srzodę* nieprzerwanie Regeſtr Wielko-Polſki, a we *Czwartek*, *Piątek* i *Sobotę* Regeſtr Prowincyi Mało-Polſkiey ſądzony będzie. Tak w ſądzie *Primæ*, iako i *Ultimæ Inſtantiæ* ſuſpenſy nikomu pod żadnym pretextem dozwalane nie będą. Konwikcyą zaś w proceſſie taką ſamą mieć chcemy, iaka zdawna Prawami ieſt opiſana. Exekucyą wyroków

ſądowych w ſprawach tylko wyżey wyrażonych Ultimæ Inſtantiæ wykonywać będą oſoby Konfederacye Woiewodzkie ſkładaiące *respectivè* ſwoich Prowincyi, choćby z pomocą woyſkową, którą natychmiaſt każda kommenda woyſka za okazaniem Dekretu i żądaniem Konſyliarzów exekwuiących dodawać winna będzie. — Sprawy *ex male geſto officio* względem ſamey tylko exekucyi Dekretow przeciwko Konſyliarzom Konfederacyi Wojewodzkich intentowane, Sąd Ultimæ Inſtantiæ według obmowy Praw dawnych w tey mierze ſłużących ſądzić ma. Powaga i beſpieczeńſtwo Sądow tak Primæ iako i Ultimæ Inſtantiæ naymocniey oſtrzega ſię, dla czego kommendy woyſka Narodowego, ſtoſownie do wyſzłych ordynanſów, warty w izbie ſądowey, i tam gdzie powaga i beſpieczeńſtwo wymagać będzie, na pierwſze żądanie dodadzą. Znaiąc zaś Konfederacya Generalna, że wyżey wyrażeni Delegowani ſamą miłością dobra publicznego powodowani, a dla ogólnego ſzczęścia te trudną pracę przedſiebiorą; Przeto w naywyżſzym zaufaniu poleca onymże, ułożenie projektów do juryzdykcyi ſądowych i magiſtratur ściągaiących ſię. Zapraſza przytym taż Generalna Konfederacya wſzyſtkich Przezacnych Obywateli, aby w tym celu dobra wſpolnego projekta materyi ſądowości układali, i te do Lublina do ſądów Konfederackich Ultimæ Inſtantiæ odſyłali. Te tedy urządzenie do Prześwietnych Konſederacyow Wojewodztw, Ziem i Powiatow, rozeſłane, przez nie w Akta oblatowaue, wiadomości publiczney donieſione i rozdrukowane mieć zaleca. Dan w Brześciu Litewſkim na Seſſyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów Dnia 27. Mca Września 1792. Roku.

Stanisław Szcz: Potocki G. A. K. G. K. K. M. (L. S.) *Xże Alex: Sapieha K. W. i W. X. Lit: K. M.*

Benedykt Hulewicz P. Z. W. R. K. N. K. K. Kòr:

ZAGRANICZNE.

Z Paryża d. 6. Września. P. *Roland* Miniſter wewnętrznych intereſſow nakazał wszyſtkim Plebanom, a gdzie ich nie ma, Sędziom pokoiu, aby czytali przy naukach drukowane opisy, ktore dowodzą dawney władzy wykonawczey zdradę, i proiekta knowanego ſpiſku, od przypadku dnia 10. Sierpnia.

Dnia 7. Wrześ: kilku ieſzcze więźniow tracono w Domu poprawy, między innemi twierdzą, iż dawnieyſzy Biſkup *d'Orange* poſtradał życia.

Banda Obywatelek dnia 7. Wrześ: na Sessyą Zgromadzenia Narod: przybywa, i ofiaruie ſwych mężow, aby ſzli na obronę Oyczyzny. Jedni wołali, że ſię im ſtan wdowi podoba, drudzy, że bardziey Oyczyzna, dla ktòrey, co naymilszego nie żałuią.

P. *Belair* ſławny Indzynier ieſt niespracowany w uzbraianiu Paryża. Oprocz dawnieyſzych robotnikòw, ieszcze potrzebnie 50. tyſi: rąk do pomocy. Maią oznaczyć dla 48. Sekcyi Paryzkich mieysca osobne, gdzie każda będzie swe roboty nayśpieſzniey popędzała.

Rzecz nie douwierzenia, iak wielu zaciąga ſię naywybornieyſzey młodzi do woyſka w *Soissons*, *Amiens*, *Chalons*, i w okolicach Paryża. Zapał wſtrzymywany ieſt, aby mnoſtwo ludzi nie ſprawiło głodu.

Dnia 6. Wrześ. Generał *Kellermann* znaydował ſię w *Toul*. Donoſi, że *Metz* naylepiey we wſzyſtko do obrony ieſt opatrzony. Dokąd ten Generał marsz obraca, nie oznaymuie, aby ſekret nie rozgłaſzał ſię przed czasem.

D. 7. Wrześ: Generał *Bourdonnaye* kommenderuiący woyſkiem w *Soissons* wszyſtkie rozporządzenia czyni do nayſilnieyszego odporu zbliżaiącym ſię do Stolicy nieprzyiaciołom.

Dnia tegoż Generał *Luckner* zoſtawał w *Chalons*, naywiękſze przygotowania są wſzędy na przyięcie zbliżaiących ſię Woyſk Auſtryackich i Pruſkich.

Dnia tegoż Generał *Dumourier* oboz miał rozbity na *wielkiey łące*. Ten donoſi, że Dnia 6. Września Pruſacy byli ieszcze w *Homerville* bliſko *Verdun*. Dodaie, że poczynione są wszyſtkie do ſpotkania ſię oſtrożności.

Dnia 8. Wrześ: Podług rapportu ze wſzyſtkich Departamentow, iuż liczą 1,200,000. ludzi, albo na granicach do obrony ſtawaiących, albo ktòrzy ſpiesznym tam dążą marſzem.

D. 9. Dekret Zgr: Nar: ſtanął, aby nie ruszyć grobow dla dobywania na kule ołowiu, z przyczyny zaraźliwego z tamtąd powietrza, ktòre kilka iuż osob zgładziło. Przez Dekr: kazano publicznie ſpalić regeſtr tych Osob, ktòrych na śmieć miano ſkazać.

P. *Pethion* przekłada Zgr: Narod: że Sala tegoż Zgrom: Prawodawczego ieſt nie wygodna, nie zdrowa, i ciasna. Radzi aby wzięto w *Thuilleries* wielką Salą Theatru Francuzkiego. *Dosyć długo* (rzecze) *mieli Królowie pałace, iuż czas, aby też miał swoy pałac i lud Francuzki.* Zgr: Narod: ſtanowi odmienić ſalę ſwych ſessyi, i do Deputacyi układ tego zamiaru odsyła.

P. *Carra* obrany Deputatem na ziazd Narodowy, ſkłada na ſtole puſzkę złotą, ktòrą od Króla Pruſkiego za Dedykacyą otrzymał, i proſi, aby to złoto obrocone było na zwalczenie Woyſka tegoż Króla. Xże *de Waldeck* Gen: Auſtry: po utracie lewey ręki pod *Thionville* przez kulę armatną, ſłaby ieſt mocno. Dway Synowie Xcia *d'Artois* zoſtawali w wielkim niebeśpieczeńſtwie zabicia przy teyże Fortecy. Ta mocno

się broni dotąd, i o wzięciu iey kilkokrotne wieści dotąd są fałszywe.... Xże *Hohenloe* ogromne baterye kazał na przeciwko murom tego miasta postawić. Ognistemi też kulami strzelaią.

Donoszą, że Niewiasta, która 400. Pruskich Huzarów dwiema kufami trucizną zaprawionego wina utraktowa wszy zgładziła, donieść do Zgr. Narod: ten swoy czyn kazała z prozbą, aby iey imie, ieżli to bydź może, utaione było. Honory ses: dla kuryera.

Z Trewiru d. 10. Września. Kommendant Fortecy *Thionville* kazał bramy otworzyć miasta na godzin 5. aby z Mieszczan, ktòryby chciał Obywatel wyszedł. Lecz ani ieden nie użył tego do zwolenia.

Około 100. Kawaleryi, i całe korpus Infanteryi Francuzkiey z Garnizonu *Saar-Louis* wpadło do *Mertzig* miasteczka Elektoratu naszego, wiele zabrali magazynu, resztę zniszczyli mąki. Po tey wyprawie do *Saar-Louis* wrocili się, gdzie 5.000. znayduie się garnizonu.

Listy ostatnie donoszą z *Luxemburga,* że Francuzi wycieczkę uczynili z Fortecy *Thionville*, i baterye znacznie nadpsuli. Ta forteca może się długo bronić, ròwnie iako i *Montmedi.*

D. 5. Września pierwszy raz do Fortecy posłano, iżby się poddała. Kommendant na piśmie dał odpowiedź: Obywatele i Garnizon *de Thionville* nigdy bydź wiernemi nieprzestali Narodowi, prawu, i Krolowi. Tak względem cywilnych iako też względem woyskowych rozkazow samey tylko władzy postanowioney Departamentu są posłuszni, a zatym nie mogą rozkazu żadnego słuchać, tylko tey władzy.

Gdy Xiążęta Francuzcy o toż poddanie się odezwę uczynili, odpowiedział: Spolnie z wami ubolewamy nad nieszczęściem Francyi. Nigdyśmy się do występkow nie przyłożyli, ani kiedyżkolwiek na popełnienie tych odważemy się, ktore tylko będą przeciwko honorowi Narodu Francuzkiego. Cale do tego nie iesteśmy skłonni, żebyśmy się kiedy mieli ugiąć przed Despotyzmem, ktory nam przed oczyma stawicie. Xiążęta raczą bydź przekonani, że wszystkie opinie, wyiąwszy ludzi o honor mniey dbaiących, broni zniżyć naszey nie dozwalą na te wszystkie wzywania, ktore prawdziwemi są pogrożkami. (podpisano) *Felix Wimpfen.* Imieniem Garnizonu.

Dnia 6. Wrześ: Po tey odpowiedzi bombardować do Miasta poczęto. Francuzi żwawo bronią się, wiele nieprzyiacielskiego żołnierza z możdzerzy i armat razili, i pokaleczywszy niektorych, wstecz kilkakrotnie naciera-iących odparli.

DO-